

نام و کد درس : تاریخ داروشناسی در دوره اسلامی / کد: ۱۳  
 رشته و مقطع تحصیلی : تاریخ پزشکی / دوره کارشناسی ارشد  
 نیمسال اول  
 روز و ساعت برگزاری : محل برگزاری : دانشکده طب سنتی  
 تعداد و نوع واحد ( نظری / عملی ) : ۲ واحد نظری  
 مدرس: دکتر رضا محمدی نسب  
 دروس پیش نیاز : تاریخ علوم پزشکی در دوره اسلامی ۱ و ۲  
 شماره تماس دانشکده: ۰۴۱ ۳۳۳۷۵۹۲۷

### جلسه اول

#### اهداف کلی : آشنایی با مبانی داروشناسی یونانی و اسلامی

| اهداف اختصاصی                           | حیطه های اهداف | فعالیت استاد                           | فعالیت دانشجو            | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی             | روش ارزیابی                               |
|-----------------------------------------|----------------|----------------------------------------|--------------------------|--------------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|
| تاریخ داروشناسی از آغاز تا یونان باستان | دانش / نگرش    | معرفی منابع<br>تدریس، تحلیل و<br>تبیین | همکاری و مشارکت<br>کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور /<br>کامپیوتر | پرسش و پاسخ و<br>همکاری در مباحث<br>مربوط |

| <p>جلسه دوم</p> <p>اهداف کلی : آشنایی با مبانی داروشناسی در یونان و روم باستان (۱)</p> |                |              |                       |              |        |                           |                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| اهداف اختصاصی                                                                          | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
| داروشناسی یونانی بر پایه کتاب الحشانش دیوسکوریدس                                       | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه سوم

اهداف کلی : آشنایی با مبانی داروشناسی در یونان و روم باستان (۲)

| اهداف اختصاصی                                                                                     | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو            | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی             | روش ارزیابی                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------------------|--------------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|
| داروشناسی یونانی: ابدال آدویه اثر فیثاغورس<br>ده اثر جالینوس و کتاب فی الادویه المفردة<br>جالینوس | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت<br>کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور /<br>کامپیوتر | پرسش و پاسخ و<br>همکاری در مباحث<br>مربوط |

| <p>اهداف کلی : آشنایی با مبانی داروشناسی در هند و مصر</p> <p>جلسه چهارم</p> |                |              |                       |              |        |                           |                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| اهداف اختصاصی                                                               | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
| آشنایی با تاریخ داروشناسی در هند<br>کتاب السموم و التریاق از شاناق          | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

اهداف کلی : آشنایی با مبانی داروشناسی در ایران باستان

جلسه پنجم

| اهداف اختصاصی                                               | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو            | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی             | روش ارزیابی                               |
|-------------------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------------------|--------------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|
| تاریخ داروشناسی در بین النهرین و ایران باستان<br>جندی شاپور | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت<br>کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور /<br>کامپیوتر | پرسش و پاسخ و<br>همکاری در مباحث<br>مربوط |

جلسه ششم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                                              | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو            | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی             | روش ارزیابی                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------------------|--------------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|
| داروشناسی در کتابهای ادویه مفرده:<br>ادویه مفرده اسحاق بن حنین<br>ادویه مفرده ابن ابی اشعث | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت<br>کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور /<br>کامپیوتر | پرسش و پاسخ و<br>همکاری در مباحث<br>مربوط |

جلسه هفتم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                              | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|--------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| داروشناسی در کتابهای فردوس الحکمه و الحاوی | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه هفتم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                  | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|----------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| داروشناسی در کتاب کامل الصناعه الطیبه علی بن عباس مجوسی اهوازی | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه هشتم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                 | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو            | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی             | روش ارزیابی                               |
|---------------------------------------------------------------|----------------|--------------|--------------------------|--------------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|
| داروشناسی در کتاب قانون ابن سینا<br>کتاب ادویه قلبیه ابن سینا | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت<br>کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور /<br>کامپیوتر | پرسش و پاسخ و<br>همکاری در مباحث<br>مربوط |

جلسه هشتم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                             | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|-------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| داروشناسی در کتاب الصيدنه ابوریحان بیرونی | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه نهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                   | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|-------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| کتاب الابنیه عن الحقایق الادویه موفق الدین هروی | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه دهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                         | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|-------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| داروهای پیشنهادی در کتاب هدایه المتعلمین اخوینی بخاری | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه یازدهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                                                              | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| بررسی داروشناسی در آثار سید اسماعیل جرجانی:<br>نخیره خوارزم شاه، الاغراض الطبیة، خفی علایی، یادگار فی الطب | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه دوازدهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                                                                                                                                                                                                                              | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| <p>بررسی داروشناسی در کتابها با عنوان تقویم:<br/>                     تقویم الصحه ابن بطلان<br/>                     تقویم الادویه بختیشوع<br/>                     تقویم الابدان فی تدبیر الانسان ابن جزله<br/>                     تقویم الادویه ابوسعید علایی مغربی</p> | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه سیزدهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                                                                                                                               | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| <p>بررسی داروشناسی در کناش های:</p> <p>کناش خاندان بختیشوع</p> <p>کناش مسیح بن حکم دمشقی</p> <p>کناش ابن سراجیون</p> <p>کناش ابوالحسن کشکریه</p> <p>کناش ابن الصلت کاتب</p> | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه چهاردهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                                                                                                                            | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| داروشناسی در اندلس:<br>جامع الادویه غافقی<br>جامع الادویه ابن بیطار<br>شرح الاسماء العقار ابن میمون<br>عمده الطیب فی معرفه النبات اشبیلی | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

جلسه پانزدهم

اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو | عرصه یادگیری | زمان | رسانه کمک آموزشی | روش ارزیابی |
|---------------|----------------|--------------|---------------|--------------|------|------------------|-------------|
|---------------|----------------|--------------|---------------|--------------|------|------------------|-------------|

|                                                                                   |             |             |                          |       |        |                              |                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|--------------------------|-------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|
| بررسی قرابادین ها:<br>قرابادین شاپور بن سهل<br>قلانسی<br>سمرقندی محمد حسینی شفایی | دانش / نگرش | تدریس کلاسی | همکاری و مشارکت<br>کلاسی | شناخت | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور /<br>کامپیوتر | پرسش و پاسخ و<br>همکاری در مباحث<br>مربوط |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|--------------------------|-------|--------|------------------------------|-------------------------------------------|

## جلسه شانزدهم

### اهداف کلی : بررسی تاریخی کتابهای عمده داروشناسان دوره اسلامی

| اهداف اختصاصی                           | حیطه های اهداف | فعالیت استاد | فعالیت دانشجو         | عرصه یادگیری | زمان   | رسانه کمک آموزشی          | روش ارزیابی                         |
|-----------------------------------------|----------------|--------------|-----------------------|--------------|--------|---------------------------|-------------------------------------|
| تقسیم بندی در کتابهای پزشکی و داروشناسی | دانش / نگرش    | تدریس کلاسی  | همکاری و مشارکت کلاسی | شناخت        | ۲ ساعت | ویدئو پروژکتور / کامپیوتر | پرسش و پاسخ و همکاری در مباحث مربوط |

❖ سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس :

رعایت مقررات و آیین نامه های آموزشی دانشگاه

❖ نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی :

الف) در طول دوره ( کوئیز ، تکالیف ، امتحان ، میان ترم ..... )

بارم : ۵ نمره

ب) پایان دوره

بارم : ۱۵ نمره

منابع اصلی درس ( رفرانس ):

الحشائش دیوسقوریدس، تفسیر کتاب دیاسقوریدس، ابن بیطار، تحقیق ابراهیم بن مراد، بیروت

الحاوی محمد بن زکریای رازی، حیدرآباد دکن، دایره المعارف العثمانیه، ۱۴۰۵ ق

الصیدنه ابوررحان بیرونی، تصحیح عباس زریاب خویی، تهران، ۱۳۷۰

الانبیه عن الحقایق الادویه، موفق الدین هروی، تهران، ۱۳۴۴